

STELLINGEN

behorend bij het proefschrift

DNA Methylation and Stress in Child Development. A population-based approach.

1. De combinatie van *FKBP5* genotype, omgeving en *FKBP5*-methylering is gerelateerd aan stressreactiviteit. *(dit proefschrift)*
2. Gezichtsuitdrukkingen van boosheid en verdriet tijdens sociale exclusie zijn gerelateerd aan zelfrapportage over negatieve gevoelens tijdens de exclusie. *(dit proefschrift)*
3. Slaapduur bij kinderen is geassocieerd met DNA-methylering van genen die van invloed zijn op geheugen en stressreactiviteit. *(dit proefschrift)*
4. De overeenkomsten in longitudinale DNA-methylering tussen kinderen in Nederland en kinderen in het Verenigd Koninkrijk zijn vele malen groter dan de verschillen. *(dit proefschrift)*
5. Tussen geboorte en late adolescentie is de helft van het gemeten methyloom aan verandering onderhevig en voor een kwart van het methyloom verschilt de snelheid waarmee DNA-methylering verandert tussen individuen. *(dit proefschrift)*
6. Associaties tussen DNA-methylering en stress zijn klein en vragen om onderzoek op grote schaal en de toepassing van data-reductiemethoden.
7. Onderzoek naar hoe stress 'onder de huid kruipt' verdient een centrale plaats in de klinische psychiatrie.
8. De ontwikkeling van websites waarop onderzoeksresultaten worden gepresenteerd is de crux van het bundelen van de krachten in het '-omics'-onderzoek.
9. DNA-methylering moet niet alleen gezien worden als een mogelijk mechanisme voor de ontwikkeling van ziekte, maar ook als een mogelijke buffer tegen het ontstaan van ziekte.
10. *Le dout n'est pas un état bien agréable, mais l'assurance est un état ridicule.* Voltaire, 1770. *(Twijfel geeft een onaangename mentale staat, maar zekerheid is waanzin)*
11. Sociale exclusie is stressvol voor een mens; sociale zelf-isolatie kan echter zeer bevorderlijk zijn voor het afronden van een proefschrift.